№ 60

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Środa dnia 3 Marca 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

Jako wiadomość dla wielu przykrą, donosimy, że Franciszek Kwiatkowski powszechnie znany pod nazwiskiem owczarza, po kilkodniowéj słabości we Wsi Komorowie w Obwodzie Warszawskim zawczoraj żyć przestał.

Trzeci numer *Biblioteki Warszawskiéj*, pisma peryodycznego za m. Marzec, już wyszedł na widok publiczny i zawiera: Andrzéj Wolan przez Michała Balinskiego (dokończenie). Wyjątki z podróży po Egipcie odbytéj w r. 1839, przez Władysława Wężyka. Poezye 1) Czuryło 2) Do * w imionniku .przez J. hr. Dunin Borkowskiego. Dzieciobójczyni przekład z Szyllera przez Ludwika Kamińskiego. Chwila myśli, fantazya Cypryana Norwida. Radziwiłł Sierotka przez Henryka hr. Potockiego. Wspomnienie, przez Leona Potockiego. Do S. P. przez Wojciecha Potockiego. Rzecz o filozofii Jońskiéj (ciąg dalszy) przez Augusta Cieszkowskiego. Asten Temirów wypadek na Kaukazie, wyjątek z obrazów Kaukazu przez Wojciecha Potockiego. Troil nad Ingurem przez tegoż. Bal, z pism Księcia Odajewskiego, przekład przez Felixa T....cz.—Uwagi nad dziełem Cieszkowskiego: du Credit et de la Circulation przez Feliksa Zielinskiego.—O procentach, o karze umownéj i zastawach antychretycznych przez W. D. Kronika. Dramata J. Korzeniowskiego przez Al. Tysz. — Wędrówki literackie J. J. Kraszewskiego tom trzeci przez Rt.—Dwie powieści J. J. Kraszewskiego: — Historya o bladéj dziewczynie z pod ostréj bramy; Stanczykowa Kronika, przez Wł.—Linksmine; prace literackie przez Rt.—Odbicia drzeworytów przez Wł.— Album rycin J. Piwarskiego.— 1. Litkup na Pradze przez Cypryana Norwida.—Prenumeraty: na Miernictwo niższe Wrześniowskiego.— Na dzieje kościołów wyznania Helweckiego przez G. Łukaszewicza. — Literatura Illiryjska i Czeska przez Dubrowskiego.—Rozmaitości. Moja mówka pogrzebowa przez An. Wi. — Jak zapewnić rolnikom zaliczenia na płody ich ziemskie i jak unikać strat w zbożu ponoszonych, przez Ko. Wo.—Nowiny—Wyciąg z listu.

Przy dopełnionem zawczoraj w obec Kommissyi umorzenia długu krajowego, oraz delegowanych z Kommissyi Rząd. Przychodów i Skarbu, publicznem losowaniu Seryj Obligacyi Udziałowych z pożyczki 42,000,000, następujące Nra Seryj, z których Obligacye Udziałowe do losowania szczególowego w dniu 3 (15) marca r. b. należeć mają, wyciągnięte zostały: 32, 69, 84, 92, 107, 108, 117, 134, 156, 180, 183, 190, 213, 224, 227, 239, 249, 252, 254, 276, 303, 323, 346, 368, 369, 385, 402, 465, 469, 531, 609, 620, 626, 635, 645, 702, 707, 713, 735, 836, 871, 893, 898, 919, 992, 1002, 1124, 1130, 1145, 1152, 1171, 1178, 1284, 1303, 1332 1347, 1369, 1373, 1384, 1400, 1440, 1444, 1461, 1473, 1478, 1530, 1588, 1615, 1626, 1654, 1705, 1731, 1769, 1779, 1786, 1819, 1850, 1859, 1876 1881, 1928, 1955, 1965, 2027, 2036, 2049, 2058 2064, 2102, 2156, 2158, 2248, 2252, 2279, 2290 2367, 2393, 2394, 2430, 2442, 2449, 2453, 2456 2468, 2486, 2506, 2538, 2546, 2575, 2624, 2631, 2643, 2649, 2665, 2687, 2783, 2853, 2940.

Petersburg 4 (16) *lutego.*—N. Cesarz Jmć, na skutek przedstawienia Namiestnika Król. Pol-

skiego, Jenerała-Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego Hrabi Paskiewicza-Erywańskiego, Najwyżéj rozkazać raczył: niżéj wymienionych urzędników pogranicznéj straży celnéj gubernii Augustowskiéj, na zasadzie przepisów w Rossyi obowiązujących uorganizowanéj jako to: Inspektorów, dymissyonowanego sztabs-rotmistrza Felixa Koscia, dymissyonowanego Sztabs-kapitana Ferdynanda Boretti, dymissyonowanych Poruczników: Jana Michałowskiego i Bazylego Bezrukowa, pomocników Inspektorów: Sekretarza gubernialnego Józefa Nawrockiego, 12éj klassy Ignacego Żełkiewicza, dymissyonowanego Podporucznika Waleryana Mitarnowskiego i dymissyonowanego Pod-porucznika byłych wojsk Polskich, Franciszka Zatorskiego, zapaśnych oficerów: 10éj klassy Józefa Masłowskiego i dymissyonowanego Pod-porucznika Karola Jastrzębskiego, za gorliwą ich służbę, przez zwierzchność poświadczoną, posunąć na wyższe stopnie cywilne, ze starszeństwem, od daty wysłużenia w dotychczasowych rangach przepisanych terminów.

W skutku uchwały Komitetu Ministrów, zmierzającéj do zachęcenia rozmnożenia kartofli, w dniu 3 grudnia r. z. wydany został Najwyższy rozkaz: aby Minister Skarbu natychmiast obwieścił, że od roku 1843, dozwoloném ma być pędzenie wódki z kartofli, we wszystkich, i przyjmowanie takowéj do skarbu w liweruniach, na równi z wódką zbożową, bez ograniczania ilości, jako-też wyrabianie z kartofli, wódek i spirytusu, z opłatą za ich sprzedaż, na zasadzie warunków dzierżawnych akcyzy, miejscowym dzierżawcom przynależnéj.

Odessa 21 *stycznia*. Wiele statków przybrzeżnych, wiozących wino z Galacu do Odessy, ucierpiało; niektóre z nich potonęły, inne zapędzone zostały do Stambułu, a kilka tu przybyło.

Londyn 19 *lutego*. — Bil ministeryalny o rejestracyi w Irlandyi dnia 22, a bil lorda Stanleja dnia 24 b. m. powtórnie odczytanym będzie; czyli torysowie zaraz wniosą o odrzucenie piérwszego, czyli wstrzymają się aż do przeczytania drugiego? o tém nic nie słychać.

Morning Chronicle ciągle oczekuje noty rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, która przekona nietylko o niesłuszności, lecz nawet o nierozsądku, z jakim w sprawie pana Mac Leod postępowano. »Kiedy, powiada ten dziennik, sąd państwa, w którym zaszła sprawa, ma ze strony amerykanów zawiérać układy, należy Królowéj angielskiéj rozważyć, czyli nielepiéj jest, przy każdem państwie unii, osobnego uwierzytelnić posła. Skutkiem tego, kiedy takie dla swéj natury, publiczne internacyonalne pytanie, zwierzchność, (któréj amerykańskie ustawy wszelkie podobne pytania pod rozpoznanie oddają), odstąpi bezstronnemu sądowi miejscowemu, nietylko wiele stąd wyniknie nieprzyjemności, ale nadto istnienie związku samego ku upadkowi nachylić się może.«

Morning Advertiser zawiadamia o zamachu na życie O'Connella, który niedawno w czasie jego przejazdu z Dromore do Belfast nastąpił. 400 indywiduów, powiększéj części uzbrojonych, zgromadziło się w tym zamiarze, lecz zapóźno, gdyż O'Connell przed dwoma dniami już był przez Dromore przejechał. Zamach ten jednak uskuteczniono na lalce, która miała wyobrażać agitatora, i przeszyto ją kulami. 5 osób w skutku téj niespokojności musiało złożyć zaręczenie, stawienia się przed najbliższym sądem przysięgłych.

Gubernator Nowego Brunszwiku, Sir John Harvey, d. 20 stycznia w Fredericton zagaił posiedzenie towarzystwa prawodawczego, mówiąc: »Żałuję mocno, że nie mogę udzielić panom ostatecznéj wiadomości o uregulowaniu granic. Wszędzie starano się o przyspieszenie końca tak ważnemu pytaniu, i nie mam powodu obawiać się, aby żądanie to niepomyślnie dla Anglii i dobrego porozumienia z ościennymi narodami wypaść miało, którego utrzymanie stanowi prawdziwy interes i według mojego przekonania, istotne z obu stron życzenie«.

Baron Bourquency, sprawujący interesa francuzkie, miał wczoraj długie posłuchanie u Króla belgijskiego.

Sułtan przesłał pułkownikowi Hodges, konsulowi angielskiemu w Egipcie, ozdoby odpowiadające stopniowi jenerała dywizyi.

Wczoraj przyniesiono do pałacu Buckingham ów głośny sér z West Pennard, dla ofiarowania go Królowéj, Książę Albert przyjął deputacyą i dziękował jéj imieniem Królowéj.

Gdy Księżna Augusta zmarła bez testamentu, przeto wszelkie jéj sprzęty, około 30000 funt. sterl. wartujące, rozdzielone zostaną między jéj prawych spadkobierców, mianowicie: Króla Hanowerskiego, księcia Susseks i Cambridge, księżnę Gloucester i księżniczkę Zofię.

Paryż 21 *lutego*. — *Messager* zawiéra następujący artykuł: »Dzienniki oppozycyjne od kilku dni wspominają, jakoby zagraniczne rządy miały nam przesłać noty, dotyczące uzbrojeń, oraz, że pan Guizot z tym lub owym posłem, miał liczne narady. Takowe twierdzenia są fałszywe.

Kuryer francuzki mówi: »Rozbrojenie rozpoczyna się. Marszałek Soult zawiadomił kommissyą budżetową że z r. 1842 budżet o 23 miliony zmniejszony będzie. Minister wykazuje, że siła zbrojna mniéjszą będzie o 60000, od poprzednio projektowanéj. O powodach takowego postanowienia minister zamilcza, wyznaje tylko, że był w błędzie.

Dziś Król odbywał na dziedzińcu pałacu Tuilleries i placu karuzelu, przegląd kilku pułków tutéjszéj załogi. W orszaku monarchy znajdowali się: książę Joinville, Aumale i Montpensier, marszałkowie Soult i Gérard i znaczna liczba sztabs-oficerów. W czasie całego przeglądu wojsko i lud głośnémi okrzykami pozdrawiało Króla.

Pan Mojżesz Montefiore, który ze wschodu powrócił, znajduje się w Paryżu od dni kilku, i wczoraj wieczorem miał posłuchanie u Króla. Przedstawiał go poseł angielski, lord Granville; tłomaczył on Królowi Firman, którym Sułtan obdarzył mieszkających w swojem państwie izraelitów.

Piszą z Limoges pod d. 18 b. m. że dnia poprzedniego oderwano pieczęcie od 13 miesięcy na meblach zmarłego Lafarge przyłożone. Większa część wydobytych przedmiotów, w bardzo złym stanie znalezioną być miała, bo część zniszczyła wilgoć, część pogryzły szczury. Licytacya mebli pani Lafarge sprowadzi mnóstwo kupujących. Już się mieli znaleść anglicy, którzy fortepian, osądzony za jakąbądź cenę, nabyć pragną.

Giełda. Oznajmienie marszałka Soult o zmniejszeniu siły zbrojnéj, które spekulanci jako początek rozbrojenia uważają, bardzo pomyślnie działało na kursa renty. 3 procentowa stanęła na 76. 40, a 5 proc. 112. 70. Wszystkie inne papiery poszły w górę.

Hrabia Jaubert, jak słychać, wkrótce po skończeniu posiedzeń uda się do Niemiec, w zamiarze bliższego poznania tamtejszego systematu komor i dróg żelaznych w Prusach.

Dyrekcya wielkiéj opery ścigała sądownie pannę Fanny Elsler za zerwanie kontraktu; gdy ta obrońcy swojemu nie przesłała prawem przepisanego pełnomocnictwa, zapadnie przeto wyrok zaoczny.

Bruxella 22 *lutego*.—Minister prac publicznych, pan Rogier, dał w tych dniach, tak zwany literacki wieczór, na którym znajdowali się wszyscy uczeni bruxellscy i literaci sztuk pięknych.—Towarzystwo składało się z około 150 osób. Professor Giron odczytał naprzód swoje francuzkie poema, potém poezyą flamandzką i naostatek do parowego wozu przez pana Weustenraad napisaną. Atoli te poetyckie płody Belgii nie najlepiéj zostały przyjęte.

Kopenhaga 20 *lutego*. — Chociaż mróz już zwolniał, jednak komunikacya ze Szwecyą po lodzie ciągle się odbywa; pieszo i saniami tam i na powrót udają się. Atoli od piątku wydarzyło się kilka przypadków, które wprawdzie nie pociągnęł yza sobą złych skutków, lecz o niebezpieczeństwie ostrzegają.

Drezno 22 *lutego.*—Nadworny radca lekarski dr. Karus, z polecenia Króla i na wezwanie J. C. W. W. Księcia Toskańskiego, odjeżdża w końcu lutego do Florencyi, dla dawania rady w razie słabości mocno niepokającéj dostojne tamtejsze osoby.—Powrócić ma w piérwszéj połowie maja.

Bremen 22 *lutego.* Usiłowania około wysadzenia prochem lodu na Wezerze, w środku miasta uwieńczone zostały najpomyślniejszym skutkiem i władzom, oraz technikowi tutejszemu zaszczyt przyniosły. Na całéj linii Wezery, miasto nasze przepływającéj, wznowioną została żegluga. Nasze bulwarki wolne są od lodu i jest nadzieja że przedsięwzięte około mostu ulepszenia oprą się sile napłynąć mogącéj kry. Wprawdzie woda na Wezerze przybiéra, jednak według nadeszłych z góry wiadomości, żadne nam nie grozi niebezpieczeństwo.

Wiedeń 20 *lutego.*—Według listów z Grasz umarł tam emeryt Feldmarszałek Porucznik, kawaler von Luxem.—Z Wenecyi donoszą, że Książę Bordeaux zaprosił dnia 18 b. m. wszystkich wyższych urzędników marynarki, na obiad pożegnalny. Książę zamierza na wojennym kuttrze uczynić wycieczkę do odnogi Tryest, zwiedzić porty Istryi, dla wyprobowania, z téj podróży nabytych świeżo, wiadomości żeglarskich. Z téj wycieczki Książę wróci w połowie Marca.

Ich Ces. Wys. Arcy-Książę Rainer, Vice-Król Włoski i jego dostojna małżonka przybyli do Wenecyi, gdzie dwa mięsiące bawić zamyślają.

Najjaśniejszy Cesarz raczył ozdobić Sir Roberta Stopford, królewsko angielskiego Admirała, dowódzcę flotty na morzu środziemném krzyżem komandorskim; zaś Komodora tejże flotty, Napiera, krzyżem kawalerskim orderu wojskowego Maryi Teressy, jak niemniéj kapitana Arthura Fanschave, dowódzcę okrętu admiralskiego kawalerem orderu Leopolda.

Triest 16 *lutego.* Listy z Konstantynopola z d. 27 b. m. donoszą, że w zatoce Salonich, widziano kilka rozbójniczych statków, które jak słychać, polowały na statek parowy towarzystwa żeglugi na Dunaju nazwany Maria Dorothea. Uwiadomiona o tém C. K. internuncyatura wysłała natychmiast bryg wojenny *Montecucolli*, w celu ścigania tych statków.

Nadzieja żywszego obrotu interesów, po przywróceniu pokoju na wschodzie, dotąd się jeszcze nie ziściła; zawsze jeszcze w handlu panuje niezwykła cichość. Wiele angielskich wyrobów kupcy persccy wprawdzie zakupują, lecz nie za gotowe pieniądze tylko w zamian za swoje produkta. Dywan postanowił wielkim pretensyom handlujących zbożem położyć tamę zaprowadzeniem stosownego monopolu.

Nowy York 2 *lutego.* — Na kongressie nic już więcéj nie radzono pod względem uwięzienia pana Mac Leod, lecz wychodzący w Buffalo na granicy Niagary dziennik handlowy, następującą zawiera wiadomość: »We środę pan Brotherson z Queenstown, i pan Buell z Lockport wystawili żądaną za panem Mac Leod kaucyą, poczem ten natychmiast na wolność puszczonym został. Lecz zaledwie to nastąpiło, mnóstwo zbrojnego ludu otoczyło pana Mac Leod i przemocą znowu do więzienia wtrąciło, gdzie dotąd się znajduje. Mniemają, że gwałt ten uczynili właściciele okrętu Karolina, tchnący zemstą ku panu Mac Leod.

Ciągle trwająca rzetelność, z jaką bank stanów zjednoczonych wypłaty gotowizną, na każde żądanie, wypełnia, obudziła nadzieję, że zakład ten w krótce będzie w możności utwierdzenia na nowo kredytu swojego. Gdyby to nie było nastąpiło, interesa handlowe tutejsze byłyby mocno ucierpiały.'

Berlin 27 *lutego.*—Dziś w zamku tutejszym Król przyjmował przybyłego tu z Kassel Elektorsko Heskiego jenerała Lejtnanta Haynaw i na prywatném posłuchaniu przyjął zawiadomienie J. W. Elektora i współregenta Hessenskiego o zejściu dostojnéj jego małżonki.

Teatr nowy rozmaitości. — Dziś komedya, *Mąż i Żona*;—krotochwila ze śpiewkami, *Kucharki.*